

ప్రేమ బెనట్టి మనసది ప్రేమ ఘోష

అనగ నొప్పురు నిజమగ అవనియందు

శ్వాస నిశ్వాసములు రెండు జరుగుచుండు

కాలమి తిత్తికి పుణమని నుడువదగున!

ప్రేమస్వరూపులాడా.

ప్రేమ యెల్ల లక్ష్యము య్భగము. ప్రేమ దెనిని కోరదు. ప్రేమ ఎవరిని దూషించదు. ప్రేమ ఎవరిని బాధించదు. ప్రేమ నిస్వార్థము, నిర్మలము. ఇట్టి ప్రేమ తత్వము మానవుడు గుర్తించుకొన లేక అనేకవిధములుగా ప్రేమనై పరితపిస్తున్నాడు. ప్రేమ అనగా నిస్వార్థము య్భగముతో కూడిన తత్వము మనము విశ్వసించాలి. ఈ విశాలప్రపంచమందు తల్లి ఆర్థ్యలప్రేమగాని భార్య భర్తలప్రేమగాని, అన్న దమ్ముల ప్రేమగాని మిత్రులప్రేమగాని అన్ని ప్రేమలయందు అంబో ఇంబో స్వార్థము స్వప్రయోజనము ఉంటున్నాది. ఎట్టి స్వార్థ స్వప్రయోజనములు లేని ప్రేమ దైవప్రేమ. ఈ ప్రేమ అత్యంత దూరముగానున్న వారిని కూడా సన్నిహితము గావిస్తుంది. వి యోగులను సంయోగులు గావిస్తుంది. పశు ప్రవర్తనలో మనిగిన మానవుని పశుపతిగా మారుస్తుంది. లోక, భౌతిక, లోక సంబంధమైన ప్రేమలను క్రమక్రమంగా దివ్యమైన ప్రేమగా మారుస్తుంది. ఈ ప్రేమ తత్వమును తెలుసుకోవారు ఖ్రీస్తులు స్వార్థ స్వప్రయోజనములు య్భగము చేయాలి. కనుక భగవత్ప్రేమ గుర్తించగోరవారు దివ్యమైన తత్వమును అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. నిష్ఠలత్వము, నిర్మలత్వము అభివృద్ధి గావించుకోవాలి. ఎన్ని కష్టములు అడ్డుచేరినా ఎన్ని విధములైన బాధలు మనము అనుభవించినప్పటికీ లెక్కచేయక దైవ ప్రేమను మాత్రమే దృష్టి యందుంచుకొని జీవించుటకు ప్రయత్నించాలి. విశ్వమానవ జాతుత్వము కూడా ఏకత్వము కానేరదు. బాంధవులు hood of gam. ఇందులో కూడా స్వార్థముంది. ఇందులో కూడా స్వప్రయోజనము ఉంటున్నది. కనుక విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వము అభివృద్ధి పరచుకొనవారు ఏకాత్మ తత్వము విశ్వసించాలి. అన్నదమ్ములందు అనేక భౌతిక భౌతిక ప్రయములు అభివృద్ధి యై అనేక కలతలలో కష్టలములలో మునిగి అనేక చిక్కులకు గురవుచు వచ్చారు. కనుక ఈ సౌభ్రాతృత్వము నిజమైన ప్రేమ కానేరదు.

నాయందు నియందు వారియందు వారియందు ఉన్న ఆత్మ ఒక్కటే యని వాకొత్తి తత్వన్ని పొందటమే ప్రేమ యొక్క స్వరూపము. వ్యక్తులు వేరు కావచ్చు, రూపనామములు వేరునావచ్చు కానీ అందరియందున్న ఆత్మ తత్వము ఒక్కటే. ప్రతి విషయమందు వాకొత్తి తత్వమును గుర్తించుటకు ప్రయత్నించాలి.

శృంగారములు వేరు బంగారమొక్కటే

పశుల వన్నెలు వేరు పాలు ఒకటే

జీవజంతులు వేరు జీవుండు ఒక్కడే

పూల జాతులు వేరు పూజ ఒకటే

అన్నింటి యందు మనము ఏకత్వము చూచుచాలి. ఈ ఏకత్వము మనము గుర్తించినప్పుడు పరిపూర్ణ ప్రేమ తత్వము మనము గుర్తించటానికి వీలవుతుంది. మన హృదయము నిండుకు ప్రేమయే నింపుకోవాలి. కేవలము హృదయమందు కల్గిన ఆచారములు నింపుకొని పైపైన ప్రేమగా నటించుట మనకు మనమే ప్రాణము చేసుకొన్నవారమవుతాము.

ప్రేమ కలిగినవ్యక్తి ఎట్టి ప్రాణశత్రువు నరదైనా ఎట్టి పరిస్థితియందైనా, ఎట్టి కర్మలందైనా ఈ ప్రేమ తత్వము ఏమాత్రము విడువడు. అనేకమంది విద్యార్థులు హాస్పిటల్ నున్నంతవరకు ఇన్స్టిట్యూట్ లో చదివేంతవరకు చాలా నిర్మలంగా, పరిశుద్ధమైన ప్రేమతో ఉంటుంటారు. బయట ప్రపంచములో పోయి ప్రవేశించేటప్పుటికి సహవాస వాదనలు చేత, పరివారము చేత, కొన్ని సంఘటనల చేత అనేక విధములుగా మనసు మారుచున్నాడని చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. ఇది సరైన జవాబుకాదు. నిజముగా నీ హృదయమందు నిర్మలమైన, నిశ్చలమైన, నిస్వార్థమైన ప్రేమయే ఉండినప్పుడు ఎక్కడకు వెళ్లినా ఇది మార్పు చెందుటకు వలువలేదు. ఎట్టి సంఘము కూడా నిన్ను మార్చుటకు వీలుకాదు. దీనికి చక్కని దృష్టాంతము. ఒక పేపరుంటున్నది. పేపరుపైన పూల తోగ ప్రాణము అప్పుడు తోగలోపల అనేక పుష్పములుండినట్లుగా గుర్తించు చేస్తున్నాము. కానీ బయటగాలి ఎంత వీచినా కాగితము ఆడుచుందిగానీ ఆ ప్రాణిని పూల తోగ ఏమాత్రము అల్పాడదు. అదే విధముగా నీ మనస్సు సంఘ వాదనలచే అటుఇటు కొంచెము కదలి నప్పటికి హృదయము మాత్రము స్థిరముగా ఉంటుంది. నీ హృదయములో నున్న ప్రేమ తత్వమును ఎవరు మార్చుటకు వలుకాదు. ప్రేమ మనస్సులోకాదు నింపుకోవలసింది. హృదయములో నింపుకోవాలి. మనస్సు కేవలము సంకల్ప

మలల్ సన్నిహితమైన స్వరూపమే. ఈ సంకల్పముల చేత వచ్చినది సంకల్పముల చేతనే హతుంది. కనుక వృద్ధయములపల పవిత్రమైన శ్లోకములను ప్రేమ తత్వమును భద్రపరచుకోవాలి.

ఈ ప్రేమ త్రికోణ స్వరూపకంగా ఉంటుంది. ఒక కోణము యాను ఎవ్వరికి భయపడదు. ప్రేమకు భయమే లేదు. ప్రేమ మరొకరిని బ్రహ్మ చేయదు. ప్రేమ ప్రేమనిమిత్తమై ప్రేమిస్తుందిగానీ మరొక ఏవార్థానిమిత్తమై కాదు. ప్రేమ నిర్ణయముగా ఉంటుంది. ప్రేమ పరులను బ్రహ్మ చేయదు. ఈమాట గుణములు ప్రేమకు ప్రధానమైన వాణాము. ఇట్టి పవిత్రమైన ప్రేమ తత్వమే నిజమైన ప్రేమ. ఒకానొక సమయంలో ఒక రాజు పేటపై ఆడబికి వెళ్ళాడు. వేటాడి అలసిపోయాడు. దాహము వేసింది. కొంత దూరంలో చిన్న కుటీరం కనిపించింది. అక్కడ ఎవరైనా ఉంటారని అక్కడ యాను ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఒక మహనీయుడు క్షానములో నిమగ్నమైనాడు. రాజు అతని సాక్షినను భయపరచలేదు. అక్కడనే కూర్చున్నాడు రాజు. ఆ మహనీయుడు క్షానము నుండి బయటికి వచ్చి 'ఎవరి ముఖం వచ్చారని' ప్రేమ సమాచారములు అడిగాడు. 'నేను ఒక దేశపురాజును. వేటాడి నిమిత్తమై అరణ్యములో ప్రవేశించాను. అలసి పోయాను. ఈ కుటీరము చూచి ఇందులో కొంత విశ్రాంతి తీసుకోవాలని వచ్చాను.' అనేచిప్పుటికి ఆమహర్షి మహాదానందములో యాను తెచ్చిపెట్టుకున్న కందములు, చల్లటి నీరు రాజునకందించాడు. దాని చక్కగా అనుభవించి మహారాజు సంకోచం బాటు. తిరిగి వెళ్లే సమయములో మహనీయుని పూర్ణించాడు మహారాజు. స్వామి! ఆతి సమీపములోనే మహారాజును ఉంటున్నాడి. యాను ఇంత ఉపకారము చేసినందుకు నావెంటి వచ్చి ఆతిధ్యము తీసుకోమన్నాడు. కానీ సర్వసంగ పరిత్యాగియైన ఈ మహనీయుడు దీనికి విమాత్రము అంగీకరించలేదు. కానీ రాజు చాలా బలవంతం పరిచాడు. రాజుని సంతృప్తి పరచాలనే ఉద్దేశ్యములో రాజు వెంటి వచ్చాడు. వచ్చిన తక్షణమే ఇరువురు స్నానము చేశారు. రాజు గృహములో పూజాకై వెళ్ళాడు. అతని వెంటనే ఈ మహనీయుడు మాట పూజ గది లోకి వెళ్ళాడు. రాజు పూర్ణం చేస్తున్నాడు. 'దేవతా దేవీ! ఈ నాటికి అద్భుతమహిమ రాజు నయ్యారు. కానీ ఈ చిన్న రాజ్యము నాకు చాలదు. నా రాజ్యము ఇంకను వ్యాపింప చేసుకోవాలి. ఇంకా అనేక ఆస్తి ఆస్తి రాజ్యములను ప్రవేశపెట్టుకోవాలి. బహిష్కరించిన సర్వై అనుగ్రహమును ప్రసాదించమన్నాడు. ఈ మాటలు వింటున్న మహనీయుడు మహారాజుకు చిప్పకుండా బయటికి వెళ్ళిపోతున్నాడు. 'స్వామి! యీ కందక పూర్ణమే వెడుతున్నారా కొంత సేపాగండి.' అన్నాడు మహారాజు. 'అయ్యో నేను అక్షణాని దగ్గర అక్షమే ఎత్తటానికి రాలాదు. నీవు

ఉచితంగా ఉంటున్నావు. నిశ్చయమేమో కావాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నావు. భగవంతుని దగ్గర విశ్రాంతిని తెచ్చుకొని కావాలని ఆశిస్తున్నావు. నిశ్చయ భగవంతుని కోరుతున్నావో ఆ భగవంతుని నేను కోరుకొంటాను. నీ దగ్గర నాకు ఏ ఆహారము అక్కరలేదు. అన్నాడు. అనగా నిజమైన ప్రేమ భగవంతుని ప్రేమ అంటారు బ్రహ్మచారి.

భగవంతుని ఏదో అడగనక్కరలేదు. సకలమునకు విడికావాలి అన్న అందిస్తుంది. అమాయకము నందు

అడుగకువే చె మనసా అడుగకువే చె మనసా
అడుగు కాలది అది అడుగున ఏడునని
అడగకున్న పని వడిగా నగునని ||అడు||
అడుగని శబరిని ఆదరించడే
అడుగక వస్త్రే మడుగు జటియివు
కడుగునే గి సద్దతి కలిగించడే ||అడు||

శబరి అడిగింది! జబో యువు కోరిండా! వ్యాయం అని గుణంగా నిశ్చలంగా ఏతప్పుడూ ప్రేమలో పిలవబడుతోనే పరుగిడి వస్తుంటాడు. ఏదో మనము నోరు తెరచి అడగనక్కరలేదు. ఇది భగవంతుని యొక్క ప్రేమకు గుర్తు. భగవంతుని ప్రేమ యొక్క విలువ. ఇచ్చి భగవత్తత్వము మనము విస్మరించి అక్కడ అనుసరించబడకుండా ఇన్ని విధములైన అశాంతికి గురైపోతున్నాము. అడుక్కంటుం ప్రార్థించటము ఇవన్నీ ప్రకృత ధర్మములు. ఇవి ప్రవృత్తి ధర్మములు. ఈ పవిత్రమైన ప్రేమ తత్వము నివృత్తి ధర్మము. నివృత్తి తత్వమునకు మనం పూను కున్నప్పుడు ప్రవృత్తులను సాక్షాత్తుంటారు. భగవంతుని ఆజ్ఞానము అంతటి ప్రకృతికి ఉంటున్నాయో ఎవరికి తెలియదు. ఏదో నీవు గాజు ముక్కై ప్రార్థిస్తే మాణిక్యమునే అందిస్తాడు. భగవంతుడు ఎంతటి ప్రకృతిని ఇచ్చినా మనుష్యుడు మనుష్యుడే అవుతాడు. అట్టెనే దానిని నీవు అడుగు తున్నావు. అదికన్నే దానిని ఇవ్వటానికి సంకల్పించుకున్నాడు. అన్నింటిని భగవంతుని ప్రేమ మనము వదులాలి. అప్పుడే అవసరమైనవి అను అందిస్తాడు. ఏది నీకు అవసరమో, ఏది నీకు అవసరమో, ఏది నీకు అవసరమో, ఏది నీకు అవసరమో అని అడుగుతూ ఉంటుంది. ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో అని అడుగుతూ ఉంటుంది. ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో, ఏదో నీకు అవసరమో అని అడుగుతూ ఉంటుంది.

మనస్సుతో నుండినప్పుడు సర్వము తానే ఆచరించుకుంటాడు.

కానీ అంతటి విశ్వాసము ఈ నాటి మానవులందు లేదు. ఈ విశ్వాసము లేకపోవటం చేత విశ్వాసములేని సంకల్పము బాధానూ భంగ పరచుకుంటున్నాడు. అన్నింటికీ విశ్వాసము బాలాప్రథమము. భక్తి విశ్వాసము మనము తోల్చుకుంటూ వచ్చుము. భక్తి అనగా ప్రేమ విశ్వాసమనగా నమ్మకము. ప్రేమ ప్రేమకము ఉండాలి. ఈ నాడు మనప్రేమపై మనకే నమ్మకము లేదు. ఇంక దైవముపై ప్రేమ ఎట్లా వస్తుంది. నీ ప్రేమ ప్రాకృతమైనది. కానీ భగవంతుని ప్రేమ నిర్మలమైనది. ప్రాకృతము నకలతమైనది. అది ఒక పరిమితము లేని ప్రేమ. ఇంకటి ప్రేమ కష్టము రావాలంటే ఈ లోకమైన ప్రేమ క్రమక్రమంగా రగించుకుంటూ రావాలి. పిల్లలున్నారు. పరక్షలు పురంభమువచ్చే వార్షికలు అధికమై పోతాయి. పుస్తకాలంటే దేని నిమిత్తమై? పరీక్షల కోసమని. కాదు. కాదు. అది సరైన పుస్తకం కాదు. అది బిల్లు చేసిన పుస్తకం కాదు. నిపు బిల్లులు కాదు. నిపు బిల్లులు. భక్తుడు ఈ విధమైన వానిలో ప్రవేశించకూడదు వివిధమైన వాంఛలు లేక భగవంతుని వాంఛించునప్పుడు అన్ని తానే అనుగ్రహిస్తాడు. అయితే అంతటి కష్టంకాదు లేకపోవటం చేత పురంభ స్థితిలో మనము కన్నా కన్నా కోరక తీస్తుంది. అడుగక అమ్మలయిన బుద్ధిపెట్టడం. కానీ అమ్మ ప్రాకృతమైన సంబంధము. Divine mother ప్రాకృత సంబంధము కాదు. నివృత్తి సంబంధమైన mother. ప్రవృత్తికి అడుక్కోటము, తోసుకోటము, అనుభవించటము ఇవన్నీ సహజము. నివృత్తి సంబంధమైన ఆనందములో అనుభవించటము తప్ప అడుక్కోటము లేదు. ఏది చేసినా అందుకో. ఏది ఇచ్చినా అందుకో. మంచా చెడ్డ అనే సదుచితముగా చేయవచ్చు. నీ దృష్టి అచిక్కగా కనిపించవచ్చు. కానీ రిజల్యుషన్ చేయడం వచ్చు. మరెరియా జ్వరము వచ్చిన వాని ఇక్కడ కిస్సిన మి. ఛర్మరు ఇస్తాడు. ఈ కిస్సెన్ చేదుగా ఉంటుంది. మంచు చేదుగా ఉంటున్నదిగాన మంచు మనో కష్టము గొప్పగా ఉంటున్నది. అది నీకు సంభవించిన లోకమును నివారణ గా విస్తరించి. పురంభములో భక్తి కష్టముగా ఉంటుంది. కానీ ఈ కష్టమునకు మనము ఏమాత్రము వెలువకుండు. ఈ కష్టమునకు మనము ఏమాత్రము వదుల కుండు. అనేక మంది మనోమయలు అనేక కష్టములకు, శ్రమలకు దీర్చి ఉడివ్వమైన తట్టాన్ని పొందే నిమిత్తమై బాలాబిల్లుమైన దేవస్సుల చరించారు. రెండు బాధల మధ్య అనే సుఖము ఉంటున్నది. బాధలు లేక సుఖము పుష్టింపదు. ఈ బాధలవలననే మనకు సుఖము పుష్టిస్తుంది. 'పిలచి అడుగపెట్టునా బిల్లులను పిప్పిగాట్టి రసము పొల్లుకున్న ఒక వజ్రమును అనేక కోవలు కోసినప్పుడే తానిని సర్వేన విలువల భ్రష్టుంది. ఆ ఉత్తమంబు చేయకపోయిన సరైన విలువ

లదు. బంగారును నిప్పు ల వేసి కార్చి సుత్తి ల్ కడితే, అప్పుడే సుందరమైన నగ గ వయోకౌముడి.
మనవత్పము ల్ మనమే కాన్ని కప్పుముల కార్చుకొని, బాధలను సహించి, నిందలకు నిష్కారములకు
విషాదము లెక్క చేయక డి వ్రమైన ప్రేమ అభివ్యక్తి పరచు కున్నామంటే దానిలో డి ఖ్యానందము మన
మవుత్రిస్తుంది.

భగవత్ప్రేమ చులకనగా మనం ఆవింఛలదు. అది చాలా పవిత్రమైనది. చూచెందుకు
చూచునదిగా ఉండ వచ్చు. అను భవించుటకు లోక సంబంధ మైనదిగా ఉండవచ్చు. కాన అది లోక
రీతమైన వత్తము. అలాంటి ప్రేమ ఉత్తము ప్రతి మానవుడు పొందాలి. నిన్న చెప్పాను. ఆత్మకు పుట్టినది
అహం. అహంకు పుట్టినది మనస్సు. మనస్సుకు పుట్టినది వాక్కు. కాబట్టి వాక్కు మనస్సు ఆర్క. మనసు
అహం. ఆర్క. అహం ఆత్మ ఆర్క. కాబట్టి ఆత్మకు అహం అం. వాక్కుగాండం. Falగు, అం,
గాండం, great గాండం అం ఈ నల్లరు ఆత్మ సంబంధమే. అందువలన ఆత్మ ఉందికనుక
అది నిజమైన ప్రేమ ఉత్తమే. ఏమీలేని వ్యక్తి ఉండవచ్చుగానీ ఆత్మ లేని వ్యక్తి లేడు. సర్వములు అన్న
వికత్తము వివేకం? అదే సత్యం ఆనందము. అదే మనమే అంబులం అమో. మనచుట్టూ ఉన్న
గానీ మనమే చూడ లేక పోతున్నాము. మనచుట్టూ ఉన్న గాలిని మనం పట్టలేక పోతున్నాము. అయితే చూడ
లేకుండా పోయినంత మాత్రమేన గాలి తేడా? నీవు పట్టలేకుండా పోయినంత మాత్రమేన గాలి తేడా?
ఉన్నది. అదే విధముగా నీవు చూడ లేకుండా ఉన్నంతమాత్రమేన ఈ చైతన్యమే లేక పోతుంది. నీవు అనుభ
వించ లేక పోయినంత మాత్రమేన చైతన్యమే లేక పోతుంది. ఉన్నది. దానినే being అన్నారు. ఈ being నే
సేవ అన్నారు. అనగా ఎప్పటికీ ఉండేదే. వచ్చిపోయింది కాదు. లోక పోకలు లేని దివ్యత్వమే ఈ సత్యం. ఇట్టి
వ్యక్తి ఎక్కడినుంచో వచ్చింది ఎక్కడికో వెళ్లింది అని అనుకోటం చాలా పొరపాటు నేను ధ్యానములో
ఉంటే భగవం తుడు వచ్చి దర్శన మిచ్చాడు అనుకుంటారు. ఇది ప్రాకృత భావమే. ఎక్కడనుంచో
వచ్చాడు దర్శన మిచ్చుటానికీ. ఎక్కడనుంచో రాలేదు. దర్శన మిచ్చి తిరిగి ఎక్కడికో పోతుంది. అక్కడ
ఉన్నాడు. నీవ్యాదయము పవిత్రమైనప్పుడు కనిపించాడు. తిరిగి మాలిన్యమైనప్పుడు కనిపించకుండా
పోయాడు. అంతేగానీ రావటం పోవటం లేదు.

మరొకటి తెలుసు. ధ్రువుడు ఐదు సంవత్సరముల చాలు. అతనికి విషాదము
ప్రపంచ జ్ఞానము లేదు. లోకం జ్ఞానము లేదు. అలాంటివాడు విశ్వాసము చేత, నారదాని ప్రా ద్యులముయే
కరడవలల ప్రవేశించి కఠినముగా కుల్లని భగవంతుని చూడించాడు. పెద్దల మాటలు మనం విశ్వా

సింహుల. మ్రొక్కమానసపుతుడు నారదుని మూటలు చక్కగా ఐక్యసింహుడు వృద్ధుల పూర్వకంగా ద్రువుడు. ఆ
 విషయమే అక్కడ సాక్షాత్కారంగా వచ్చింది. కానీ బాలుడు యోగము తెలియని వాడు. విష్ణువు వచ్చి
 నాయనా! నీకేమికావాలి? అని ప్రశ్నించాడు. బాలుడైన ద్రువుడు నేను ఎక్కడ ఉన్నానో వివిధరూపాల్లో
 భేది తెలుసుకున్న మీరు ఇంత కారడవిలాపల నేను కూర్చున్న స్థానమునకే మీరు వచ్చారు. నేను ఎక్కడ
 ఉంటిస్తున్నాను అనేది మీకు తెలుసు. ఏ మి కౌవాలో తెలియదా మీకు. భగవంతునికి మాత్రం అంత
 తెలివి లేకుండా పోలేదు. మన అందరికరణే గావుగా చదువు కున్నవాడు భగవంతుడు. నాయనా!
 నీవు ఎక్కడున్నావో నాకు తెలుసు. నీకోరిక ఏమిటో నాకు తెలుసు కాని నా పద్ధతి ఒకటి ఉంటున్నది.
 గుర్తు, బయ్య, అక్షయ మూడు ఒక్కటేకావాలి. అప్పుడే నేను నీలాభిష్టము సెరవేర్చటానికి సిద్ధమనా
 ఉన్నాను. నీవు ఇంటి దగ్గర భగవంతుని ప్రార్థించి తండ్రి లాడపైన కూర్చునే వరము కోరవలసి చెప్పువు
 చెప్పినట్లుగా తపస్సు చేశావు. తలచినట్లుగా తపస్సు చేశావు. ఆ సంకల్పమువను తపస్సికు తగిన
 మంటలు న్నాయా బేదా ప రక్షింబాలి! ద్రువుడు చెప్పాడు, 'నేను గాఢా మోక్షా సంపెతుకు తూ వచ్చాను
 ఉపాసక విషయ వాసనల నేను తండ్రి లాడపై కూర్చువలసేది ఐటవలెని గాఢా మోక్షా కానీ నోద్యువం
 మోక్షముగా కని పిస్తున్నాను. గాఢా మోక్షా వచ్చిన నాకు ఇంతపెద్ద మోక్షము యారకటం ఎంత అద్భుత
 ము. నాకు ఇంక గాఢా మోక్షా అక్కర లేదన్నాడు. చక్కగా పట్టుకు భగవంతుడు అక్కడ 'నాయనా! సంకల్పం
 చదువు, ఆచరించటం మేం రెండు ఒకటైనాయిగానీ కోరటం మరొకటి కోరుతున్నావు. ఈ మోక్షా రెండు
 ఒక్కటేగా చేరాయి. ఒకటి వేరైంది. రెండున్నదే మెళుకొంటే. కాబట్టి తిరిగి రాజ్యము ఏటకోమీని పంపిం
 చాడు. ప్రతి భావమువను భగవంతుడు సైకరణ శుద్ధి కోరుతుంటాడు. గుర్తు, బయ్య, అక్షయ
 ఒకటి కావాలి. అడగటం ఒకటి చేయటం మరొకటి ఐది సరికాదు. ఇంత గాఢా సంకల్పము పొంది
 ఇంత తపస్సు చేసి కట్టుకడపటికి సాక్షాత్ నారాయణమూర్తి ఉత్తమమైనా పాండకోకపోయాడు. కార
 ణం ఏమిటి? వాకో దోషం చేతనే.

కనుక వాక్యము మీరు బాలా పవిత్రంగా ఉపయోగపెట్టుకోవాలి. వాక్యమున స్పృహకు
 బద్ధమనస్సు సంకల్ప వికల్పముల త మాలిన్యం పొందింది. తల్లి భావములే ఆధుకు లాగించాలి.
 శ్రయంగా చూస్తే మనస్సుకు బ్రహ్మ భావం రావాలి. రావేదు. తండ్రి ఒకటైనప్పుడు కుమారుడు మరొకడు
 కనవచ్చు. సంబంధము తండ్రి కుమారుడు. ప్రవ్లేదుడు గాఢా భక్తుడు. పోరణైకపుడు మహా దుర్గా
 ధుడు. అలాంటి దుర్గార్లు గర్భము ల మంచి మోక్షము వంటి కుమారుడు పుట్టాడు. నారాయణ

ప్రియం ప్రవృద్ధుడు. నారాయణ ద్వేషి పొరణ్యక శుభుడు. రూపనామములు నమ్మకున్నవాడు పొరణ్యక శుభుడు. నామరూపములచేత ముక్తపడని వాడు ప్రవృద్ధుడు. నామరూపములుండినట్లుట వానిని పరిజ్ఞానము చేయాలి. ఏనాటికైనా దేవమే త్సజంచవలసినదే. దేహ భావమే త్సజంచవలసినదే అని బిడ్డలను వదులుంకొడు. ఆస్తి పాస్తులను వదులుంకొడు. దేన్ని జ్ఞానం చేయాలి? మనస్సు ఆవరణచే ద్వేష అసూయాదులను జ్ఞానము చేయాలి. ఈ మోడింటిని ఆవరించునది మనవత్సము. ఆవరించిన దానిని దూరము చేసుకుంటే అనందము ప్రాప్తిస్తుంది. కన్నును పార వచ్చింది. శారలస్త్రైచాలు సృష్టివస్తుంది. నీవు దృష్టిని ప్రత్యేకంగా సంపాదించుకో నక్కరలేదు. అదే రీతిగా వ్యవయం లో లాగ ద్వేష అసూయాదులు ఆవరించి ఉన్నాయి. వాటిని క్రమక్రమేగా వేరు చేయటము అదే జ్ఞానము. జ్ఞానము అది ఆస్తి పాస్తులు జ్ఞానం చేయటంకొడు. దుర్గుణములను జ్ఞానం చేయాలి. దుర్గుణములు జ్ఞానము చేసుకున్నప్పుడు మనయందు ఆత్మతత్వము సులభంగా ఆవిర్భవిస్తుంది. అది నిశ్చయము. మనవత్సము మోక్షమునుంచి పుట్టినది. దైవము నుంచి వచ్చింది. దైవమునుండి వచ్చినప్పటికీ దైవమునే మనము మరలచూచున్నాము. మేఘములంతా సూర్యుని నుండి పుట్టాయి. ఆ మేఘములు తిరిగి సూర్యునే కట్టివేస్తున్నాయి. కానీ సూర్యుడు ఏమాత్రము వాటిపై ద్వేషము పూనలేదు. ఇవన్నీ కదలకపోయే మేఘములు. లెట్టి కదలకపోయే వాటిపై మనకెందుకు ద్వేషము. అదే విధముగా కొన్ని సమయములలో దుర్గుణములు దుర్భవములు ఆవిర్భవిస్తుంటాయి. ఆవిర్భవించి ప్రకాశించి ప్రేమ తత్వాన్ని కొంతమారు చెప్తూ ఉంటాయి. అప్పుడు శాంతి వహించాలి. శాంతిగా ఉంటే ఆవరించిన మేఘములు కదలకపోతాయి. ఏ గాలి ద్వారా మేఘములు ఇక్కడకు వచ్చినాయో అగాలి ద్వారానే మేఘములు ఇక్కడనుంచి కదలకపోతాయి. మేఘములు ఇక్కడకు రావటానికి, ఇక్కడనుండి కదలకపోవటానికి పెను గాలియే ప్రధానము. ఆ పెను గాలియే మన ప్రేమ తత్వము. ఆ ప్రేమ అనే గాలి వలనప్పుడు ఈ మేఘములు ఏరుగిత్తి వాయి. ఆవరించిన మేఘములు కదలకపోతాయి.

ప్రేమకు అసాధ్యమైన కార్యము ఈ జగత్తులో లేనేలేదు. దేనిచేత సాధించ వలసినవచ్చు అన్ని ప్రేమ చేత సాధించ లేనిది ప్రకృతిలో లేదు. నిర్జము ప్రేమ చేత సాధించ వచ్చు ప్రేమ: ఈశ్వరకౌశల ఈశ్వర ప్రేమపై! ఏరమాత్మయే ప్రేమ, ప్రేమయే ఏరమాత్మలు. ఈ రెండింటి వికత్తము మనము అర్థతగా నిర్మించాలి. ఈ ప్రేమ తత్వాన్ని మనము పెంచుకోవాలి. నీ బాధలు నీకు ఎంత ఇవ్వ అదే విధముగా ఇతరుల బాధలని వ్యాపించాలి. నీవైన నీకు ఎంత ప్రేమయో వారైనవారూ వారికి

అంత ప్రేమ ఉంటుందనే సత్యాన్ని గుర్తించాలి. ప్రతి ఒక్కడూనే నుకు నమో వచ్చుకోవాలి. అదే కష్టం.
 ఈర్ష్య . తనకు ఎన్నికొచ్చినా అది ఎన్ని చేతులున్నాయో చూచుకోవాలి కాదు. తన భావము ఎట్టిదో
 పరుల భావము కూడా అట్టిదే. నా భావం ఎట్టిదో పరుల భావం అట్టిదే. నా భావం ఎట్టిదో పరుల
 భావం అట్టిదే. నా ప్రేమ ఎంత పరిశుద్ధమో పరుల ప్రేమ అంత పరిశుద్ధమే. ఆ ఆనందం పరిశుద్ధ
 ప్రేమ ప్రేమతో వచ్చును అంటూ రోవాలి. అప్పుడు ద్వేషమునకు అవకాశం లేదు. ఇంక ఆనందం అంటే
 స్థానం లేదు. ఈ రోగ ద్వేష అనూయదులు దూరము గాంచుకోవాలంటే నిర్మలమైన ప్రేమను, నిస్వార్థ
 ప్రేమను, నిరహంకారమైన ప్రేమను మనం అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. ఇదే నిజమైన ఆనందం. అంతగా
 పూజలు చేయటం, జపములు చేయటం, ధ్యానము చేయటం ఇవన్నీ కేవలము మనస్సు
 యొక్క చంచలత్వమును అణగింప చేసే సాధనములు. ఒక విద్యను ఎక్కడంటే నిజమైన విద్యను.
 నిజమైన భావి ఆధారము. పైన విద్యను ఆని ఉండాలి. అప్పుడే మధ్యమన్న మెట్లను మనం వాడుకో
 వచ్చు. అందునేనే ఆధారమే విశ్వాసము. ఆ విశ్వాసముపై ఈ నిజమైన ఆధారము చేసుకోవాలి. పైన
 విద్యను అనుకొన్నదే ప్రేమ. ప్రేమ విశ్వాసములు రెండూ ఉండనప్పుడు మనం ఎంతవైతూ వెళ్ళిపోవచ్చు.
 ఈ రెండు వేక మనము నిజమైన ఎక్కడైతే. ఒక వేళ ఆవిధంగా నిజమైన ఎక్కడను కుంటే అది ఆనందము.
 ఆధారము, ఆధేయము రెండు ఉండాలి. గాఢవిశ్వాసము ఉండాలి. పవిత్రమైన ప్రేమ ఉండాలి. ఈ రెండి
 టిని మనం సంపాదించుకుంటే ఏ జప ధ్యానములు మనం చేయనక్కరలేదు.

ఈ జప ధ్యానములు దేనికోసమని అతిథి అంటే పాపం కోసమే. ఆ రెండు ప్రాప్తించిన
 ఇంక జప ధ్యానములు మనకెందుకు. దేనిని విచారించి వాడున్నా అదే నీ గొటి చరిత్రను పుడు ఇంక
 పెటే నక్కరలేదు. చాలా మంది దైవాన్వేషణ అనుకుంటూ ఉంటారు. ఎక్కడ చూడనా ఉండే భగవంతు
 ని పెటేడి ఎందుకు. మొట్టమొదట నిన్ను నీవు వెతుకు చున్నా ఎక్కడైతే? నిన్ను నీవు ఎక్కడ
 పెటే నక్కరలేదు. నిన్ను నీవు వెతుకు చున్నావంటే నీవు పట్టా వాడవే. అదే రోజుగా భగవంతుని పెటే
 టమంటే నిన్ను నీవు వెతుక్కావంటే. భగవంతుడు నీవెంటేనే, నీ ఇంటేనే, నీ జంటనే, నీ కంటేనే
 ఉంటున్నాడు. నీవే భగవంతుడు. కేవలమేదో వాళ్ళ మానము పురస్కరించుకొని, ఈ ఉపాధులను
 పురస్కరించుకొని నేను పులానా వాడి నని చెప్పుకుంటున్నావు. అది కాదు. అనేక మంది మహర్షులు
 అనేక వేదశాస్త్ర ఇతివృత్త పురాణములలో అన్ని ప్రశ్నలలో నేను ఎవరు అనే ప్రశ్న చాలా పెద్దది. తెలుసు
 కోవాలి ఈ జగత్తులో ఎన్నో ప్రవచనాలుంటున్నాయి. కానీ అన్న వచనం 'నేను ఎవరు' అని తెలుసుకోవాలంటే

విజు అర్థమంటున్నది. ఎవరైనా వచ్చినారంటే ఎవరండి మరు ఎక్కడనుండి వచ్చారు ఆ మనము ప్రశ్న స్త్రమ. అందరినీ ప్రశ్న స్త్రమనుగాన నోవు నేనెవరు నేను ఎక్కడనుండి వచ్చాను ఆ నన్ను నోవు ప్రశ్నంచుకోటం లేదు. నిన్ను నోవు ప్రశ్నంచుకుంటే ఇతరులంటే ఎవరోనకు సులభంగా తెలిసిపోతుంది. దీనిని విజుకావాలి? మొట్టమొదట confidence కావాలి. confidence వలన satisfaction వస్తుంది. ఈ satisfaction వలన self confidence చేస్తావు. ఈ self confidence వలన realization చేస్తావు. మొట్టమొదట self confidence గ్రహించాలి, self satisfaction-kill, self confidence-rod, self realization-lye. పునాది లేక నోడ కట్టడం వలన వలెదు. నోడ లేక గండ్ల వేయ దీనిని వలకాదు. గండ్ల లేక మనము నివసించలేము. self confidence విమోచనం చలించకుండా చూచుకోవాలి. ఎలాంటి పరిస్థితి లోనైనా ప్రాణము పోయే పరిస్థితి అయినా చలించకుండా ఉండాలి. అంతనాడ మై నమ్మనము పెంచుకోవాలి. ఆ విశ్వాసము పెంచుకున్నప్పుడే మనకు తెలియకుండా జనందము అర్థమవుతుంది. ఈ ఆనందము అర్థమైతే సర్వము జ్ఞానము చేస్తావు. ఆనందమో గానది ఆ విమోచనము భేదము ఉండదు. అప్పుడే అన్నింటినీ జ్ఞానము చేస్తావు. జ్ఞానము ఎంత ఆనందము నిస్తుంది! కానీ మనం చేయలేక పోతున్నాం. కారణం ఏమిటి?

అభిమాన మమకారములు రెండు కట్టివేసాయి. ఈరెండే మనలను నరకమునకు తోసుకు పోతున్నాయి. అందుకోసమే ఎవరో చెప్తారు. ప్రతివ్యక్తిని యమ ధర్మలాశా పాపము వేసి బ్రహ్మ లోకం పంపినాడు. భగవంతుడు ఇచ్చినవిధములుగా స్వీకరించి నప్పుడు యమ ధర్మలాశా పాపంపెసి తోసుకు వెళ్లి పోతున్నాడే. ఇన్ని ప్రాణములు దీసుకు పోవటానికే యమ ధర్మలాశా గంభీరతయై ఎక్కడ వెళ్తుంటుంది. ఈ గంభీరతయై ఎక్కడ వెళ్తుంది. ఎక్కడనుండి వసుకు రానక్కరలేదు ఈపాపములు. అభిమానము ఒకటి మమకారము ఒకటి ఈరెండొకటే బిగ కట్టివేస్తున్నాడు. ఈ అభిమాన మమకారము లేమన గొలుతునకు ఒక పాపముగా తయారౌతున్నాయి. అదే కాలము నంత్రముగా నిస్తుంది. మనము వైవము ఎక్కడనుండో కష్టము లందిస్తున్నాడని, సుఖములు ఇస్తున్నాడని అనించడం సుఖ దుఃఖములు మన సంకల్పములే మూల కారణము. మంచి చెడ్డలకు మన సంకల్పములే మూల కారణము. ఎవరో మనకు కారణము కాదు. వారి వల్ల మనకు ఈ కష్టములు లభించాయి, పోవల్ల మనకు కష్టములు లభించాయి అనుకోటం పొరపాటు. మంచి చెడ్డలకు మనమే కారణము. సుఖదుఃఖములకు మనమే కారణము. నందా స్తుతులకు మనమే కారణము. అన్నింటికీ మనమే

కారణము. మనమే కారణ మును గున్నప్పుడు దేనికీ భయము ఉండదు. ఎవరిలానో మనకు సుఖము కష్టము లభిస్తుందంటే భయము ఉండాలి. నిర్ణయించు వారు వస్తుంది. పరిష్కార ప్రాముఖ్యతను నిర్ణయము వస్తుంది. దానిముందుండినప్పుడు భయము ఆవరిస్తుంది. మనూ దానిముందు ఏమాత్రము అవకాశము ఇవ్వకూడదు. సాక్షుమైనంత వరకు ఏదన్నవని చేసినా ఆకాశం గుండు or bad ఆ దుర్మగుణములు చేరు. బైమే తోసుకో తొందర పడవద్దు. హాటె మార్కులు బాకె వాటె మార్కులు బాగు. కిందంట్టె బెం అబుయ్య. ఏది వచ్చినా శాంతముగా ఉండు. ప్రేమము నున్నంతయే. దైవ ప్రేమ పెంచుకో. ఆ ప్రేమయే నీకు అమృతంగా మారిపోతుంది. దుఃఖమును దూరము చేస్తుంది. ఆనందము చేకూరుస్తుంది. ఇదియే మనం నిజంగా నెర్తుకోవలసిన చదువులు లోక చదువులు చదవవచ్చు. ఇతి పుక్త విద్యతే. ప్రవృత్తి మార్గములో మనము చేసినట్లెవరికీ ఆధారము లే. 'ఇహమును సుఖంప మోమతారకవిద్య, పరమన సుఖంప బ్రహ్మ విద్య'. ఈరెండు విద్యలు ఉండాలి. ఇవి నెగిటివి, పోడిటివి వంటివి. పుక్త విద్యలన్నీ నెగిటివి. మన వ్యధయము నిండు ను నెగిటివి విద్యలు నింపుతున్నాము. కానీ ఆశించేది పోడిటివి. అసాక్ష్యము. కారణం ఏమిటి నెగిటివి నింపుకుంటున్నామో మనమం. పోడిటివిను ఎట్లు కోరాలనికీ విలవతుంది. నీకు అధికారమే తిదు. నీవు మెట్టుమొదట వ్యధయములో పోడిటివి నింపుకో అప్పుడు అన్న లభిస్తాయి. ఈ ప్రకృతి విద్యలు ప్రకృతి నిబంధించినవి. ఏరతత్వమునకు నిబంధించినదే బ్రహ్మ విద్య. దానికీ ఎట్టి అక్షరపరములు లేవు. ఈరెండింటికీ మధ్యలోనే మన జీవితము ప్రవేశించాలి.

విద్యార్థులారా మరు బాలమంది క్రూర బాధ ఆడుతుంటారు. దేనికీ ఒక కష్టము కంటున్నాది. అటువైపు ఆరుమంది ఇటువైపు ఆరుమంది ఉంటారు. చేవర రెండు నోళ్లు పెట్టు కంటారు. ఇక్కడ ఒక పరిమితము అక్కడ ఒక పరిమితము పెట్టుకుంటారు. ఈరెండింటికీ మధ్యలో పాదు కప్పుడు నోళ్లు అవుతుంది. కామ క్రోధ లోభ మద మోక్షార్థములు ఆరుమంది ఒకపైపు ఉంటున్నారు. పుక్తార్థ సాంతి ప్రేమ అమోస ఒకతర్పు ఉంటున్నారు. వామ బదు ల్లి అన బానను కాదు ఉన్నాడు. ఇహవిద్య, పరవిద్య ఇవే ముగింపు. ఈరెండింటి మధ్యలో ల్లి అన బాన కాడిచే నోళ్లు అయిపోతుంది. అటువైపునానీ పోడిటి అవుతువుమందిగానీ నోళ్లు కాదు. పుక్త విద్యలు చదవండి. మన గూడ ఉన్నత స్థితి పొందండి. కాని దేనిని ఆధారము చేసుకొని దివ్యమైన విద్యకూడను మీరు క్షుణ్ణివాలి. ఆధ్యాత్మ విద్యా విద్యానం. లోక విద్యలన్నీ అన్న అన్న నదులవంటివి, కలువల వంటివి.

అన్ని చేరిన సాగరము. ఆంధ్రాత్మ విద్య సముద్రము వంటిది. నదులన్నాటి సాగరమే గతి. మరు ఎన్ని
 తిప్పలు నేర్చినా కల్పకడ పుట్టి అనుగ్రహమన్న సాగరములో చీరక తప్పదు. ఆవిజ్ఞానముచేత, అవిధ
 మైన ప్రయత్నము చేత ఈ ప్రేమ తట్టాన్ని పెంచుకోండి. ప్రకృతిని మనము ఏమాత్రము వినర్థం
 గాడదు. ప్రకృతిని మనము ఏమాత్రము వదలుటకు వీలుకాదు. ఇది కూడా భగవత్కరుణావేదం. ఈ
 ప్రకృతి క్రోధస్వరూపము. పరమాత్మి కారణము. కారణ-కార్య సంబంధమే ప్రపంచము. అందులో కూడా
 దైవత్వము మరు చూడాలి. అణు వణువునందు దైవత్వమును మురు ఏరించవచ్చు. కాన క్రోధము
 క్రోధ తీర్చుటలో మన జీవితాన్ని అంతుము గావించకూడదు.